

Kontakt
Henrik Götesson
henrik.gotesson@srf.nu
08-399149

Dnr 85/2024

REMISSVAR
2024-12-09

Mottagare
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia
fi.ofa.dof.remisser@regeringskansliet.se

Remissvar gällande betänkandet Digital myndighetspost SOU 2024:47 (Fi2024/01470)

Inledning

Synskadades Riksförbund, SRF, är landets främsta företrädare för personer som har en synnedsättning eller som är blinda. Vi lämnar härmed vårt remissvar över betänkandet Digital myndighetspost, SOU 2024:47.

Synskadades riksförbund tillstyrker kommitténs förslag gällande en lag om digital myndighetspost. För många som är blinda eller har en svår synnedsättning är post i digital form det enda sättet att läsa post utan att ta hjälp av andra i ens närhet. Att kunna läsa på egen hand är synnerligen viktigt av flera skäl.

- Det är viktigt att kunna se en text i skriven form och inte behöva få den uppläst av någon. Den som läser texten kan då gå fram och tillbaka och läsa texten när han eller hon så önskar.
- Genom att inte behöva be om hjälp skyddas den personliga integriteten.

Samtidigt finns det personer med svår synnedsättning som föredrar brev i pappersform i stället för digitala brev. Därför är kommitténs avväganden rimliga, att det offentliga ska tillhandahålla digital myndighetspost i så stor utsträckning som

Synskadades Riksförbund

Sandsborgsvägen 52
122 88 Enskede
org nr: 802007-3436

tel vx: 08-39 90 00
webbplats: www.srf.nu
facebook: synskadadesriksforbund

pg: 4869-4
bg: 573-31 91
pg för gåvor: 90 00 90-2

möjligt, samtidigt som det ska vara frivilligt för den enskilde att ta emot myndighetspost digitalt.

Synskadades Riksförbund vill i övrigt framföra följande synpunkter. Synpunkterna har sin utgångspunkt i att så många som möjligt ska kunna läsa sin post digitalt och kommunicera med myndigheter digitalt. Så långt som möjligt ska den enskilde kunna göra det på egen hand.

Samlad lagring av tillgänglighetsskäl

På flera ställen i kommitténs slutbetänkande framgår att andra länder, såsom Danmark och Island, har den digitala myndighetsposten lagrad på ett och samma ställe och inte hos brevlådeleverantörerna. Brevlådeleverantörernas appar och webbplatser är i stället visningsklienter. Det framgår också att kostnaderna för att införa ett sådant system skulle bli höga, både i form av engångskostnader och i form av löpande driftskostnader. Kommittén nämner att ”Digg till exempel [har] angett att uppbyggnad av ett centrallager med visningsklienter skulle kosta cirka 160 miljoner och att kostnaden för årlig drift och förvaltning skulle uppgå till cirka 80 miljoner per år. (sid. 130)”

En stor fördel med samlad lagring av digital myndighetspost där brevlådeleverantörerna är visningsklienter är att om en app eller en webbapplikation skulle bli otillgänglig kan den enskilde byta till en annan lösning och på så vis kunna läsa sin digitala myndighetspost. Baserat på erfarenheter från Synskadades Riksförbunds medlemmar kan vi konstatera att det är vanligt att appar och webbplatser i samband med uppdateringar blir otillgängliga för synskadade även om tillgänglighetsambitionerna är höga. Av detta skäl förordar Synskadades Riksförbund införande av ett sådant system.

Möjlighet till tvåvägskommunikation och myndighetsgemensamma kommunikationslösningar

Av betänkandet framgår att flera andra länder som undersökts, däribland Danmark och Finland, har tvåvägskommunikationslösningar i sina offentliga digitala

brevlådor. Synskadades Riksförbund ser det som ytterst angeläget att Digg får i uppdrag att införa tvåvägskommunikation för digital myndighetspost. För den som har en svår synnedsättning eller är blind är en utmaning ofta att hela tiden behöva använda nya webbplatser som ser olika ut och som kan ha olika grad av tillgänglighet. Genom en gemensam och standardiserad lösning för skulle digital tvåvägskommunikation med statliga myndigheter, regioner och kommuner bli möjlig för fler. För den som är dövblind kan digital tvåvägskommunikation vara den enda möjligheten att kommunicera med det offentliga. I väntan på en tvåvägskommunikationslösning är det viktigt att anslutning till digital myndighetspost inte sker på bekostnad av att möjlighet till tvåvägskommunikation hos myndigheter där det i dag erbjuds inte upphör.

Vikten av en ombudsfunktion

Synskadades riksförbund ser det som mycket angeläget att den som inte har e-legitimation kan få digital post genom ett ombud som den enskilde själv utser. En ombudsfunktion diskuteras i avsnitt 6.5.3.

Stöd för ökad digital delaktighet nödvändig

Behovet av stödfunktioner om ett obligatorium att ta emot digital post införs nämns på flera ställen i betänkandet, bland annat i avsnitt 6.5.3 och 9.6.2.

Synskadades Riksförbund anser att samhällets stöd för att fler personer med svår synnedsättning eller som är blinda ska bli digitalt delaktiga behöver öka oavsett om det blir obligatoriskt att ta emot digital myndighetspost eller inte. En medlemsundersökning från Synskadades Riksförbund (2022) visar att sex av tio av Synskadades Riksförbunds medlemmar över 65 år inte kan använda bank-id. Att kunna använda e-legitimation är en förutsättning för att kunna ta del av digital myndighetspost.

Också Statistikmyndighetens SCB:s levnadsnivåundersökningar från 2022 visar på liknande tendenser. Endast 61,5 procent av personer med stora synsvårigheter eller som är blinda använder

internet varje dag på sin fritid. Motsvarande siffra för personer som inte har synsvårigheter är 87,5 procent. Andelen som använt internet den senaste veckan är 67,7 procent för personer med svår synnedsättning eller som är blinda och 93,3 procent för personer som inte har synsvårigheter. Tittar vi på hur många som använt internet någon gång de senaste tolv månaderna är tendensen densamma, 70,9 procent för personer som har stora synsvårigheter eller som är blinda och 94,7 procent för personer som inte har synsvårigheter. Andelen som har tillgång till dator är 75,7 procent hos personer som har stora svårigheter att se eller som är blinda, motsvarande siffra för personer som inte har synsvårigheter är 92,0 procent.

Även begripsams undersökning Svenskarna med funktionsnedsättning och internet från 2024 visar på ett stort digitalt utanförskap, särskilt bland blinda personer.

Med vänlig hälsning

Synskadades Riksförbund

Niklas Mattsson
Förbundsordförande